

لابیة المعارف مصوّر عالم

دایرۀ المعارف مصور
علوم

مؤلف: گروه مولفین انتشارات دورلینگ کیندرزی
مترجم: ذوالقار دانشی

مدیر هنری: سلمان رئیس عبدالله
صفحه آرایی: شیما ابوالفضلی
ویرایش تصاویر: شینم رضوانی

اسکن و پردازش تصاویر: محمود رسایی
ناشر: سایان
چاپ: صبا
صحافی: رنوف
لیتوگرافی: اطلس چاپ
نوبت چاپ: سوم، ۱۴۰۳
شمارگان: ۵۰۰

عنوان و نام پدیدآور: دایرۀ المعارف مصور علوم، مؤلف: گروه مولفین انتشارات

دورلینگ کیندرزی؛ مترجم: ذوالقار دانشی.

مشخصات نشر: تهران: نشر سایان، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهري: ۳۲ ص، ۲۲x۲۹ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶-۰۰-۸۲۶۷-۲

و ضعیت فهرست نویسی: فیبا

پادداشت: عنوان اصلی: Explanatorium of science

موضوع: علوم

Science - Juvenile literature

شناسه‌ی افزوده: دانشی، ذوالقار، ۱۴۰۰، مترجم

شناسه‌ی افزوده: شرکت انتشارات دورلینگ کیندرزی

Dorling Kindersley Publishing, Inc: شناسه‌ی افزوده

رده‌بندی کنگره: Q163

رده‌بندی دیوبی: ۵۰۰ [ج]

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۷۴۳۷۹۵۳

راهنمای خرید کتاب
دایرۀ المعارف مصور علوم

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر همایی، نرسیده به بلوار کشاورز، خیابان قدر، بلاک چهار، واحد یک
تلفن: ۰۲۶۹-۳۷۶۷ • ۰۲۶۹-۳۷۶۷ • ۰۲۶۴-۳۱-۶۶۹۰ • ۰۲۶۴-۳۱-۶۶۹۰

فروش اینترنتی • www.Cyanpub.ir • ارسال تهران: ۰۲۶۷-۳۷۶۷ • شهرستان‌ها: ۰۲۶۴-۳۱-۶۶۹۰

آدرس مراک فروش این کتاب در شهرستان‌ها را از این شماره تلفن بخواهید:
• ۰۲۶۴-۳۱-۶۶۹۰

© حق چاپ برای انتشارات سایان محفوظ است.

• هرگونه اقتباس و استفاده از تصاویر و محتوا این اثر ممنوع به کسب اجازه کتبی از ناشر است.

مواد

مواد چگونه کار می کنند؟	۱۰۶
پلاستیک‌ها چگونه کار می کنند؟	۱۰۸
نایلون چگونه کار می کند؟	۱۱۰
مواد‌های تک چگونه کار می کنند؟	۱۱۲
پوست کوسه	۱۱۴
شیشه چگونه کار می کند؟	۱۱۶
آلیاژها چگونه کار می کنند؟	۱۱۸
بازیافت چگونه کار می کند؟	۱۲۰
نانوذرات چیستند؟	۱۲۲

واکنش‌ها

واکنش‌های شیمیایی چگونه کار می کنند؟	۶۸
ترکیبات چگونه کار می کنند؟	۷۰
پیوند چگونه کار می کند؟	۷۲
نمک چگونه کار می کند؟	۷۴
اعصار چگونه کار می کند؟	۷۶
آتش‌فشار چگونه کار می کنند؟	۷۸
واکنش‌ها چطور انرژی از خود می‌گیرند؟	۸۰
چگونه واکنشی به تولید آهن مذاب می‌انجامد؟	۸۲
زنگار چگونه کار می کند؟	۸۴
شکر چگونه شکسته می‌شود؟	۸۶
چگونه فلزی جانشین فلز دیگر می‌شود؟	۸۸
چگونه می‌توان جامدی را در محلول تشکیل داد؟	۹۰
الکترولیز چگونه کار می کند؟	۹۲
اسیدها چگونه کار می کنند؟	۹۴
مقیاس pH چگونه کار می کند؟	۹۶
آزمون شعله چگونه کار می کند؟	۹۸
نمایش آتش‌بازی	۱۰۰
کاتالیزورها چگونه کار می کنند؟	۱۰۲

توجه

آزمایش‌هایی که در این کتاب معرفی شده‌اند، صرفا برای مقاصد نمایشی و به تصویر کشیدن اصول علمی انجام شده‌اند. هرگز تباید تلاش کنید که این آزمایش‌ها را در خانه انجام دهید. تویستنده و ناشر، مسؤولیتی در برابر سوءاستفاده مستقیم یا غیرمستقیم از مطالبی که در این کتاب منتشر شده است، ندارند.

ماده

ماده چیست؟	۱۴
حالت‌های ماده چیست؟	۱۶
چگونه جامد به گاز تبدیل می‌شود؟	۱۸
جامدات چگونه کار می کنند؟	۲۰
بلورها چگونه رشد می کنند؟	۲۲
مایعات چگونه جریان می‌یابند؟	۲۴
کشش سطحی چیست؟	۲۶
گازها چگونه رفتار می کنند؟	۲۸
بالن هوای گرم	۳۰
پلاسمای چیست؟	۳۲
مخلوط‌ها چگونه کار می کنند؟	۳۴
انتشار چگونه انجام می‌شود؟	۳۶
جزرا آب و روغن باهم مخلوط نمی‌شوند؟	۳۸
آیا این ماده، مایع است یا جامد؟	۴۰
تقطیر چگونه انجام می‌شود؟	۴۲
کروماتوگرافی چیست؟	۴۴
انهمها چگونه کار می کنند؟	۴۶
عناصر چگونه کار می کنند؟	۴۸
شامپاین‌بول	۵۰
فلزات قلیایی چگونه کار می کنند؟	۵۲
فلز واسطه چیست؟	۵۴
جیوه چگونه کار می کند؟	۵۶
کربن چگونه کار می کند؟	۵۸
اکسیژن چگونه کار می کند؟	۶۰
هالوژن‌ها چگونه کار می کنند؟	۶۲
گازهای نجیب چگونه کار می کنند؟	۶۴

حیات

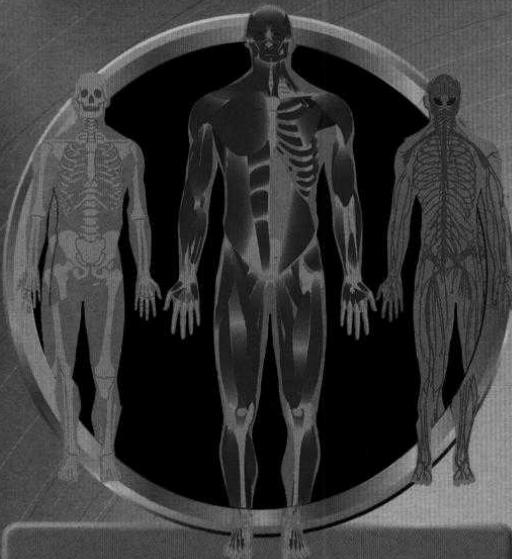
حیات چیست؟	۱۹۴
سلول‌ها چگونه کار می‌کنند؟	۱۹۶
سلول‌ها چگونه تخصصی می‌شوند؟	۱۹۸
باکتری چگونه کار می‌کند؟	۲۰۰
پنی‌سیلیوم و ولپینوم	۲۰۲
اسمز (گذرندگی) چگونه کار می‌کند؟	۲۰۴
فتوستز چگونه کار می‌کند؟	۲۰۶
گوارش چگونه کار می‌کند؟	۲۰۸
دم و بازدم چگونه کار می‌کند؟	۲۱۰
تنفس چگونه کار می‌کند؟	۲۱۲
قلب چگونه کار می‌کند؟	۲۱۴
گیاهان چگونه آب را انتقال می‌دهند؟	۲۱۶
جانوران چگونه دمای خود را تنظیم می‌کنند؟	۲۱۸
کلیه‌ها چگونه کار می‌کنند؟	۲۲۰
جزا گیاهان به سوی روشناختی رشد می‌کنند؟	۲۲۲

نیروها

نیروها چگونه کار می‌کنند؟	۱۶۶
گندلهای چگونه کار می‌کنند؟	۱۶۸
نیروها و حرکت چگونه کار می‌کنند؟	۱۷۰
تکانه چگونه کار می‌کند؟	۱۷۲
قیرها چگونه کار می‌کنند؟	۱۷۴
رژ خردشده	۱۷۶
اصطکاک چگونه کار می‌کند؟	۱۷۸
گرانش چگونه کار می‌کند؟	۱۸۰
ماشین‌های ساده چگونه کار می‌کنند؟	۱۸۲
فشار چگونه کار می‌کند؟	۱۸۴
چگالی چگونه کار می‌کند؟	۱۸۶
شناوری چگونه کار می‌کند؟	۱۸۸
پرواز چگونه اتفاق می‌افتد؟	۱۹۰

انرژی

انرژی چگونه کار می‌کند؟	۱۲۶
حرارت چگونه کار می‌کند؟	۱۲۸
انتقال حرارت چگونه اتفاق می‌افتد؟	۱۳۰
امواج چگونه کار می‌کنند؟	۱۳۲
صدا چگونه کار می‌کند؟	۱۳۴
طیف الکترومغناطیسی چگونه کار می‌کند؟	۱۳۶
تلسکوپ آلما	۱۳۸
نور چگونه کار می‌کند؟	۱۴۰
اثر فلورسانس (فلورسانس)	۱۴۲
چگونه کار می‌کند؟	۱۴۴
رنگ‌ها چگونه ترکیب می‌شوند؟	۱۴۶
بازتابش چگونه کار می‌کند؟	۱۴۸
عدسی‌ها چگونه کار می‌کنند؟	۱۵۰
فیبر نوری چگونه کار می‌کند؟	۱۵۲
مغناطیس چگونه کار می‌کند؟	۱۵۴
شفق قطبی	۱۵۶
الکتریسیتهای ساکن چگونه کار می‌کنند؟	۱۵۸
جریان‌های الکتریکی چگونه کار می‌کنند؟	۱۶۰
آهنربای الکتریکی چگونه کار می‌کند؟	۱۶۲
انرژی هسته‌ای چگونه کار می‌کند؟	

مراجع

جدول تناوبی عناصر	۲۹۰
همه‌چیز در مورد اتم‌ها	۲۹۲
قوانين علمی	۲۹۴
حیات چگونه رده‌بندی می‌شود؟	۲۹۶
دستگاه‌های بدن انسان	۲۹۸
مقیاس زمانی زمین‌شناختی	۳۰۰
میکروسکوپ چگونه کار می‌کند؟	۳۰۲
اویزان و مقیاس‌ها	۳۰۴
واژه‌نامه	۳۰۶
نمایه	۳۱۰

زمین

زمین چگونه کار می‌کند؟	۲۵۶
سنگ‌ها چگونه شکل می‌گیرند؟	۲۵۸
کانی چیست؟	۲۶۰
سنگواره‌ها چگونه شکل می‌گیرند؟	۲۶۲
آتش‌فشاران‌ها چگونه کار می‌کند؟	۲۶۴
فرسایش چگونه اتفاق می‌افتد؟	۲۶۶
خاک چگونه کار می‌کند؟	۲۶۸
یخچال‌های طبیعی چگونه کار می‌کنند؟	۲۷۰
کار می‌کنند؟	۲۷۲
چرخه‌ی آب چگونه کار می‌کند؟	۲۷۴
آب‌شار ایگوآزا	۲۷۶
آب و هوای چگونه کار می‌کند؟	۲۷۸
اثر گلخانه‌ای چطور کار می‌کند؟	۲۸۰
فصل‌ها چگونه تغییر می‌کنند؟	۲۸۲
خورشید چگونه کار می‌کند؟	۲۸۴
ستارگان چگونه شکل می‌گیرند؟	۲۸۶
آندرومدا	

چشم‌ها چگونه کار می‌کنند؟	۲۲۴
شکار گروهی	۲۲۶
اعصاب چگونه کار می‌کنند؟	۲۲۸
اسکلت‌ها چگونه کار می‌کنند؟	۲۳۰
ماهیچه‌ها چگونه کار می‌کنند؟	۲۳۲
گل‌ها چگونه کار می‌کنند؟	۲۳۴
زادآوری جنسی چگونه کار می‌کند؟	۲۳۶
جانوران چگونه بزرگ می‌شوند؟	۲۳۸
کلونینگ (شبیه‌سازی) چگونه کار می‌کند؟	۲۴۰
سلول‌ها چگونه تقسیم می‌شوند؟	۲۴۲
دی‌ان‌ای چگونه کار می‌کند؟	۲۴۴
وراثت چگونه کار می‌کند؟	۲۴۶
فرگشت چگونه کار می‌کند؟	۲۴۸
زندگی جمعی	۲۵۰
کپک چگونه کار می‌کند؟	۲۵۲

فوت

در بهار ۲۰۱۹ میلادی (۱۳۹۸ هجری شمسی)، دانشمندان با استفاده از ۸ تلسکوپ بسیار عظیم در سراسر زمین توانستند نخستین تصویر از یک سیاهچاله را تهیه کنند. این سیاهچاله از تمام منظومه‌ی شمسی بزرگ‌تر بود ولی ۵۳ میلیون سال نوری با ما فاصله داشت. سیاهچاله‌ها ناحیه‌ای در فضا هستند که هیچ‌چیز، حتی نور نمی‌تواند از جاذبه‌ی گرانشی‌شان بگریزد. اگر شما بیش از اندازه به سیاهچاله‌ای نزدیک شوید، همانند اسپاگتی رشته‌رشته خواهید شد و درحالی‌که سیاهچاله شما را به داخل می‌کشد، در قالب رشته‌هایی باریک و باریک‌تر، پاره‌پاره می‌شوید. به فاصله‌ی چند هفته پس از این رویداد تاورد خیره‌کننده، دانشمندان دیگری هم که در مقیاس کاملاً متفاوتی پژوهش می‌کردند، به دستاورده‌ی شگفت‌انگیز رسیدند. آن‌ها باکتری‌های میکروسکوپی را مجبور کردند تا ماده‌ای بسیار مستحکم‌تر از فولاد تولید کنند، ماده‌ای چنان نیرومند که احتمال می‌رود در مأموریت‌های فضایی آینده مورد استفاده قرار بگیرد. می‌پرسید این ابرماده‌ی مرموز چیست؟ «ابریشم عنکبوت»! دانشمندان برای این کار، دی‌ان‌ای عنکبوت را درون باکتری‌ها قرار دادند.

این کتاب به بررسی همه‌چیز می‌پردازد، از ستارگان و سیارات تا باکتری‌ها، دی‌ان‌ای و اتم‌های ریزی که همه‌ی این پدیده‌ها را تشکیل داده است. حیرت‌انگیزترین علوم با ساده‌ترین آغازها حاصل می‌شوند: کافی است چشمان خود را به دنیای اطرافتان بدوزید و به اندازه‌ی کافی کنجکاو

